

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De s. Antonio [de] Pa. [sermo]. lxxxix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

Quarto fuit oleū. i. gra spūſſi que quā
uis ſit vna in eſſentia: tñ triplex eſt in eſſe
ctu: z iſo tripliciter vocat. Vocat em gra
ſingularis pſone que fuit incōparabil plei
nſudo. Joan. j. Plenū gratia z veritate.
Per hanc em replet? fuit omī gra z virtutē
te p̄ter fidem z ſpem. Secōdo vocat gra
capitis: per quā eſt caput totius eccleſie.
Ephe. j. Ipſum dedit caput ſup omne eccl
cleſiam q̄ eſt corpus ipſi. Et ſicut a capite
te inſiſtunt in mēbra ſenſus z mor? zc. ſic
a ch̄o in nos: qz de plenitudine eius oēs
acceptim?. Tertio dicit gra vnionis: qua
fuit vnita humanitas diuinitati: iuxta illud
Joā. r. Ego z pater vni ſum?. Et iſo
norat p oleū p qd fuit vnctus ipſe z nos.
ps. Prophea vnxit te de? ds tuus oleo leti
tie p̄e p̄ortib? tuis. i. angelis z ſancis. ps
clij. Et beeb. r. Patet ergo ratio ſimilitu
dinaria p̄ter quā chriſtus dicit lucerna.
Autonitas habet Luc. xv. In parabola illa
quā domin? ponit de muliere dicens.
Que mulier habes dragma decem ſi p̄
diderit dragma vna: nonne accendit lucer
nam z euerſit domū z querte diligēter do
ne inuentat zc. Declara ſicut ſcripti poſt
ſellū tri. diſca. xij. ſermo. ij. pre. ij. Iſta g
lucerna fulgoris. i. ch̄s illuminauit z contri
nue illuminat nos mirabiliter z mlti pliciter.
Joā. j. Erat lux vera zc. Et Joā. vij.
Ego ſum lux mundi. Sancti aut qui ſunt
ſerui chriſti: ita p̄ceperunt z p̄cepit lumē
chriſti. vt etiā alios ſuis exemplis illum
nent. propter qd non ſolum dicuntur illu
minari: ſed etiam lux Ephe. v. Eratis alij
quando tenebre: nūc autem lux in domi
no. Et Matth. v. Vos eſtis lux mundi.
non tamen dicuntur lucerna fulgoris an
tonomaſice: quia ſolus chriſtus dicit hoc
modo lucerna: vt dictū eſt. Sz illumina
do nos ad inſtar chriſti dicuntur nos illu
minare: ſicut lucerna: id eſt ſimiles lucer
ne non equales: ſed ſimiles. Cū ergo bea
tus Albert? fuerit mag? ſeruus chriſti z
homines mltipliciter illuminauerit: iſo
de eo dicit tbema. Sicut lucerna fulgoris
zc. Patet tbema. Pro introductione. Et
pro p̄ſecutione vero z complemēto ſermo
nis notandū: q̄ beatus Albertus quattuor
ſingularis radios emiſit ad illuminandū
nos ad inſtar chriſti. propter quod dicitur.

Sicut lucerna zc.
Prim? radi? eſt p̄fecte obediētie
Secōds pure ſapientie
Tertio p̄funde humilitatis
Quarto p̄imalis charitatis.

In feſto ſancti Antonij de
Padua. Ser. LXXXIX.

Inuocauit et ve

nit in me ſpiritus ſapientie. Sap.
vij. Pro fundamento ſermonis:
aitur theologicis queſto.
Quert. Utrum ſanct? Anton? ſcien
tiam z ſapientia de rebus humanis z di
uinis ſimul habuerit. Arguitur q̄ nō. ait
p̄bs: ſcientie ſecant vt res. hoc eſt diuidū
fm diuerſitate ſubiectoꝝ: ſz res diuie z hu
mane create z increate: ſūma diuerſitate
diſſerūt. ſigif. nulla ſcietia/ nulla ſapientia/
ſimul p̄t eſſe d̄ vtriqz. ſed. In oppoſitū
ſanct? Anton? habuit ſapientia: ſed ſapientia
eſt rerū humanaz diuinarūqz ſcientia.
Ergo ſanctus Antonius ſcientiam et ſap
ientiam de rebus humanis et diuinis ſi
mul habuit. z ſic queſtio manet pro vtraqz
p̄te dubia. Ad queſtionē reſpondēdū eſt
fm Bonauen. ſuper. ij. ſenten. diſti. xxv.
in primo dubio ad litteram: q̄ ſapientia ca
p̄tur dupliciter. Vno modo capitur pro
p̄te: z ſic ſapientia dicitur cognitio cauſa
rum altiffimaz. Alio modo capitur comu
niter: z ſic cōprehenditur z includit cogni
tionem omnium: z hoc modo dicit p̄bs: q̄
ſapiens de qualibet re ſicut ē inquit cog
noſcere rationem: et hoc modo ſapientia
includit in ſe duas ſcientias z non ſolum
illas que ſunt de creaturis: verum etia ill
las que ſunt de creatore: et creaturis. Et
quoniam nomine hominis poteſt in ellij
gi omnis creatura cum ipſe cum omnibus
cōmunicet: hinc eſt q̄ diſtincti ſapientia
dicit ipſam ſcientia eſſe rerum diuinarum
z humanarū: iſo eſt ceterarum rerum crea
tarum. in quibus manifeſtatur ſumma ſa
pientia dei. Et per hoc ſoluitur argumētū
z concluditur. q̄ ſanct? Antonius habuit
ſimul ſapientia z ſcietia: de reb? hūanis
z diuinis. Juxta p̄ba p̄ſumpta. z ſic de
alijs. Pro introductione aſſumo miſi auero
E iij

In festo sancti Antonii de padua

ritate Jaco. j. Si quis vestrum indiget sapientia postulet illa a deo, qui dat oibus affluent: et non improperat et dabit ei. Vel p introductione dicitur q quadruplex est sapientia, Vide in sermone beate Margarete. Pro cuius intellectu norandum q sicut magistra reru experientia docet: quando quis vult aliquid habere recurrit ad illum qui habet: non autem ad eum qui non habet: quia nemo dat quod non habet. Non enim colligitur de spinis yuas/ aut de tribulis fidei. **Har. vij.** Cum autem aliquis potest habere aliquid boni petendo a donatore: si non petat negligentie reus est. **Modo ad propositum.** **Nota** sapientia a deo est: iuxta illud. **Omnia sapientia a domino deo est.** et cuius illo fuit spiritus: et est ante eum. **Eccl. j.** ergo ab eo petenda. alioquin negligentia imputatur. Et ideo dicit **Jacobus** in auctoritate allegata. **Si quis vestrum etc.** Hoc ergo intelligens beatus Antonius omne. l. sapientiam esse a deo/ tanquam a fonte infinite sapientie: quia magnus dominus et magna virtus eius/ et sapientie eius non est numerus: cupiens esse sapiens postulat ut illam a deo: et ideo obtinuit illam. **Ido** dicit ipse in themate. **Inuocavi etc.** **Nota** dum dicit. **Veni in me spiritus sapientie** iste spiritus est spiritus sanctus/ qui est fons habens quatuor rivulos: sicut sunt quatuor sapientie/ siue quatuor differentie sapientiarum. **Vide** in sermo. de beato **Thoma** de aquino: et perscrutare illas sicut ibi habet. Et ad apta eas ad beatum Antonium sicut infra dicitur. **Prima** sapientia apostolica que consistit in voluntaria paupertate habuit beatus Antio. **Nota** primo quod fuit oriturus de civitate **Alirbona** de regno portu gallic: et vocabatur primo **Fernandus**. Et volens pauper esse voluntarius: ingressus est ordinem canonicorum regularium beati **Augustini**. **Volens** autem in aliorum vivere paupertate ingressus est ordinem minorum hoc modo. Cum enim ipse aliqui fratres minores essent maritimo coronati: ipse tanquam elephas eorum sanguine accensus desiderabat illam ingredi: ut posset sanguine etiam suorum christi nomine suffundere. Cum esset in quodam monasterio sancti crucis de **Colibria**: venerunt quidam fratres minores/ sicut soliti erant per elemosina postulando ad illud monasterium. vnde cum illis habitis colloquio beatus Antio. de

liberavit habitum illum assumere: sic habitus eius cum difficultate licet ab abbate assumptus habitum ordinis. b. francisci. **Quidam** autem canonicus regularis illi monasterio sibi valde indignans. **Vade** inquit: quia forsitan sanctus eris. **Cui** humiliter respondens Antio. ait. **Cum** me sanctum audieris deum vix collaudabis etc. **Secunda** sapientia angelica/ que consistit in virginali puritate habuit etc. **Conseruavit** enim se inmundicia virginali/ sicut dicitur in secunda lectione eiusdem. **Et** quia abstinentia est amica virginum: quia sine cerere et baccho friger venus. ideo vixit cum magna abstinentia in pane et aqua: adeo ut interdum vix se posset sustentare pro nimia debilitate: vix dicitur in sexta lectione. **Terciam** sapientiam philosophicam/ que consistit in diuinali caritate habuit beatus Antonius: quia deum feruentissime diligebat: sepius in diuina contemplatione ipsum deum feruentissime desiderans. **Adeo** etiam seruens fuit. vix maritimum pro fide ardentem appeteret vix dicitur: vnde ad saracenos tractum pro martyrio suscipiendo. nisi dominus sua providentia hoc impedisset releuans ipsum ad opera primis fructuosiora: sicut habet in v. lecti. **Nota** etiam quando sine preuisione predicauit cum imenso seruire etc. postmodum vero semper mirabili seruire predicauit etc. **Quarta** sapientia theologica: que consistit in integritate credulitate habuit etiam beatus Antonius. **Nota** quod duplex est sapientia theologica. **Una** que habet per rationes naturales: et hec dicitur **Metaphysica**. **Altera** que habetur per reuelationes diuinales: hec dicitur **fides**: in qua maxime preualuit beatus Antonius. **In** cuius signum magis claruit miraculis que sunt argumenta magne fidei: quia fides perfecta est causa miraculorum iuxta illud. **Har. xvij.** **Si** habueritis fidem sicut granum sinapis dicetis monti huic: **transi** hinc et transibit/ et nihil impossibile erit vobis. **Dic** aliqua miracula eius. **In** ter que dicitur illud/ quando diabolus in primis cepit quadragesime ipsum voluit suffocare: sed inuocato nomine virginis gloriose euasit etc. **Quintam** sapientiam hereticorum. i. diuina que consistit in supernaturali claritate habuit beatus Antonius. **Dic** eius mortem preciosam etc.